

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa W. L. i J. L.
przeciwko W. [...] z o.o. w M.
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 10 października 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 23 sierpnia 2013 r., sygn. akt VI Ga [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od powodów solidarnie na rzecz pozwanej kwotę
1.800 (tysiąc osiemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagań przewidzianych przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko wtedy, gdy skarżący powoła i uzasadnieni istnienie przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie jest konsekwencją oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został przez powodów uzasadniony ze wskazaniem na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), które powodowie przedstawili w formie pytań: 1) czy dla istnienia zobowiązania do naprawienia szkody, o którym mowa w art. 471 k.c. konieczne jest uprzednie wezwanie kontrahenta do prawidłowego wykonania umowy? 2) czy ewentualny brak wezwania do usunięcia naruszenia umowy wyklucza istnienie związku przyczynowego pomiędzy powstałą szkodą a niewykonaniem bądź nienależytym wykonaniem zobowiązania? 3) czy do dokonania wezwania do usunięcia naruszenia umowy zawartej w formie pisemnej konieczne jest zachowanie formy pisemnej czy wystarczająca jest forma ustna? czy dla istnienia roszczenia o naprawienie szkody na podstawie art. 471 k.c. należy w pierwszej kolejności skorzystać z roszczenia o wykonanie zobowiązania, czy te roszczenia są od siebie niezależne, czy można dochodzić roszczenia odszkodowawczego i roszczenia o wykonanie umowy jednocześnie?

Powodowie powołali się i na to, że w sprawie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, to jest art. 365 k.p.c., w związku z koniecznością wskazania, jakimi elementami rozstrzygnięcia w sprawie pozostają związane sądy w innych procesach.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r., II PK 284/11 (nie publ.), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisami prawa materialnego lub procesowego, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wnioski o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Art. 471 k.c., na potrzebę wykładni którego powołują się powodowie, był wielokrotnie wyjaśniany w orzecznictwie, jako przepis określający przesłanki odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. W art. 471 k.c. ustawodawca nie uzależnił odpowiedzialności za szkodę wynikłą z wymienionych w nim zdarzeń od uprzedniego wezwania dłużnika do wykonania lub należytego wykonania zobowiązania, co nie oznacza, że w przepisach szczegółowych dotyczących różnych stosunków obligacyjnych ustawodawca nie wymaga uprzedniego wezwania dłużnika do określonego zachowania się dla wywołania oczekiwanych przez wierzyciela skutków, jak to ma miejsce na gruncie art. 664 § 2 k.c. Spór w niniejszej sprawie powstał w związku z wykonywaniem łączącej strony umowy najmu i dla jej rozstrzygnięcia pierwszoplanowe znaczenie mają unormowania dotyczące tego stosunku umownego, nie zaś ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych i skutkach ich

niewykonania lub nienależytego wykonania. Nie ma podstaw ku temu, by Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie, w oderwaniu jednak od okoliczności ustalonych przez Sądy *meriti* i przepisów prawnych koniecznych do uwzględnienia dla jej rozstrzygnięcia, dokonywał wykładni art. 471 k.c. w celu udzielania odpowiedzi na pytania sformułowane przez skarżących.

Art. 365 k.p.c., na potrzebę wykładni którego powołują się powodowie, był po wielokroć przedmiotem wykładni Sądu Najwyższego. Skarżący nie przedstawili przekonującej argumentacji, wskazującej błędność ustalonego podejścia do sposobu rozumienia i stosowania tego przepisu.

Skarżący powołali się nadto także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, wynikającą z tego, że Sąd drugiej instancji nie odniósł się w uzasadnieniu swojego orzeczenia do wszystkich zarzutów, które zgłosili w apelacji.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wyводу zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie usprawiedliwia tezy,

że skarga kasacyjna powodów jest oczywiście uzasadniona. Zaniechanie odniesienia się do wszystkich zarzutów apelacji przez Sąd drugiej instancji, gdyby nawet miało miejsce, to nie jest takim uchybieniem prawu procesowemu, o którym można by wnioskować, że niewątpliwie mogło wpłynąć na wynik sprawy.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3, art. 108 § 1 w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 13 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 461), orzeczono jak w postanowieniu.

[aw]